

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 4. Terræ situs, & immobilitas, contra quorundam vertiginem firmata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

mines terreni, hoc est, terram cælo præferentes; qui in fluxa hæc inhiant, more bestiarum. Quibus terra scandalum est, dū scabellum esse deberet, aut fulcrum; quo ad cælum scandunt, quicumque hominem carne non metiuntur. Pulchra hominī ante oculos posuit DEVS, vt, ijs in victimam oblati, pulchriora mereretur adipisci. *Qui si delicatus magis ac tener in hac vita fuerit, quam ratio eius exposcit; si, virtute contempta, desiderijs se carnis addixerit, cadet & premetur in terram,* ait Christianus Cicero. *Sin autem (vt debet) statum suum, quem rectum recte sortitus est, & promptè constantèrque defenderit; si terra, quam calcare ac vincere debet, non seruerit, vitam merebitur sempiternam.*

§. IV.

Terra situs, & immobilitas, contra quorundam vertiginem, firmata.

Hac ipsa de causa, loco infimo, creata est terra, vt quamuis utilis, quamuis coloribus picta, quamuis auro argentoque preciosa, tamen, etiam in animo nostro, infimum locum obtineret. In compendio dicam. æstimanda est, non adoranda. Vt æstimetur, multa exhibet emolumenta;

T pluri-

Idem La-
tant. de
opific.
Dei c. 20.

plurima tamen etiam metuenda, ne celo anteferatur: ut adeò, illa ipsa, quæ in ea metuuntur, seruiant ad nostram utilitatem. Sed, ne Conditori ingrati simus, vel obiter expendamus ea, quæ indidem Sanctos in DEI laudes rapuerunt; insuper etiam potentiam magnificentiamque opificis terra laudat, suspensa ingens moles, pilæ instar, in medio aëris; & totius uniuersi. Qui situs etsi est naturalissimus, tamen eò magis parit admirationem, quia tantum terræ pondus sine alis volat, sine branchijs & brachijs natat; nec sursum in aqua, nec deorsum in aura tendit, sed subsistit immobile astrictum sua grauitate; ut centrū decet, circa quod aqua, aër, æther, sidera mouentur; quin & homines, nunquam in vna sede morari sustinentes. Quiescentem in medio liquidorum elementorum terram, & mole sua se sustententem, quis non miretur? Teste Ruffino, Alexandria, in templo Serapidis, quadriga ferrea, nulla basi suffulta, nullis catenis gestata, in libero aëre suspensa, magnum intuitibus stuporem iniecit, & diuinum quoddam prodigium vulgò esse putabatur. Cecidit tamen illico, & confractum est totum

S. Basil.
lib. 1. Hexaem.

Ruffin.
lib. 2. hist.
Eccl. c. 23.

totum opus, ubi quidam seruus DEI, ad tollendam diuinitatis idololatricam opinionem, magnetem è fornice sustulit. Plinius tradit, ex solido magnete Dinocratem Architectum, Alexandria, Arsinões templum concamerare inchoasse, ut in eo simulachrum eius è ferro, in aère, pendulum videretur. Et venerabilis Beda memorat, inter cetera mundi miracula, equum Belerophontis ferreum, inter duos magnetes, eo artificio fuisse libratum, ut in medio aère, sine fulcro, pendulus, expansisque alis, quasi volitans videretur. Similia de columba Architæ, deque Aquila Regiomontani scribuntur, quæ sola vi magnetica feripotuerunt. Nam quæ de Machometis sepulchro narrantur, fabulosa esse ostendit, in sua peregrinatione Hierosolymitana Illustrissimus Princeps Raziulus. Multoque magis fabulosa sunt, quæ Thalmud Hebræorum refert de Ieroboam, quem asserit, vitulos aureos magnete, ad hominum deceptionem in aère suspendisse. Quasi aurum æquè ac ferrum à magnete trahatur. Immo quàm id in ferro difficile, ac penè ἀδύνατον sit, ingeniosis rationibus, ostendit noster Athanasius Kircherus.

Plin. l. 74

Ven. Beda li. 2. de nat. rer. lib. de 7. mundi mirac.

Thalmud. Tract. Sanedrin. c. hegel.

Athanasius

- Kircher. rus. Ea tamen, quam ipse subjungit, arte,
lib. art. pulcherrimum in aëre volantem Cupidi-
mag. part. nem, mihi Augustissimus Imperator Fer-
4. probl. dinandus III. Ratisponæ, in Comitijs, An-
6. no 1641. monstravit, oculis & admira-
tione dignissimum spectaculum, quod etiã
maximos Imperij satrapas rapuit. Ita o-
pera manuum hominum magni facimus.
- Isa. 40. 12. An non pluris is est faciendus, qui *appendit*
tribus digitis molem terra, & libravit in pon-
dere mōtes, & colles in statera? Volat, natat,
sine conatu; hæret, sine magnete, ponde-
rosa terra, in medio liquidorum elemen-
torum. Quæ stabilis est, quia fundamen-
tum est; quiescit, quia caderent ædificia,
si ipsa moueretur; non cedit loco, quia
nihil eò recideret, vnde in altum mittere-
tur, cum tamen Scriptura dicat: *Qui in*
Eccli. 27. *altum mittit lapidem, super caput eius cadet.*
28.
- Lucret. Ipsa etiam volucres tranantes aëra leni
lib. 5. *Remigio alarum, celeri vertigine terra*
Abreptas gemerent silvas, nidōsque tenella
Cum sobole.
Sic igitur terra concreto corpore pondus
Constitit, atque omnis mundi quasi limus
in imum
Confluxit grauis, & subsedit funditus
ut fax.

Inde mare, inde aër, inde ather ignifer ipse.

Potuisset terra moueri, & minore fortasse negotio, si non minore commodo; sed maluit sapientissimus Opifex, vt immensa illa calorum corpora, quotidie circa illam, per immensa spacia, rotarentur: quia *hic elucet*, ait Tycho, *incomprehensibilis Dei opificis imperscrutabilis sapientia, & potestas, qui cali corporibus tam vastis, omni cogitatione celeriore motum, eundemque simul, & uniformem, & diuisum, duplicemque, attribueret & voluit, & potuit.* Itaque Gilbertus, & alij, qui terræ vertiginem tribuerunt, fecerunt id, more laborantium vertigine, quibus, quia cerebrum turbatum est, stantia in gyrum verti videntur.

Quamobrem etiam Perpendicularium inconstantia ab Alexandro Calignono, nobili Delphinatæ excogitata, à Petro Gasfendo commentario exornata, à Ioanne Caramuel Lobkovvitz examinata, falsa reperta est. Putarat enim, *quouis die perpendiculum sic excurrere a Borea in Austrum, & recurrere ab Austro in Boream, vt ad limitem Austrinum perueniat in ipso meridie, ac in media nocte: Ad Boream verò hora sexta tam*

Pro lije
Louanij
An. 1643.
pag. 10.

Eccl. 1.
4. 5.

matutina, quàm vespertina. Nihil aliud obtinuit iste motus, quàm vt Mathematicos non fineret quiescere, donec & terram, & perpendiculum quiescere deprehendissent. Nimirum *oritur sol, & occidit, terra autem in aeternum stat;* nec eam poterit loco mouere vllus Archimedes, quamuis omnes artes, vires, machinásque suas impendat.

§. V.

An, & vnde Terra emineat supra aquas?

Illud quoque, in situ terræ, ad hominum vtilitatem, necessarium admirationem meretur, quòd, cum sua grauitate, infimum locum, ipsiq; adeò etiam aquæ subesse expetat, & verò etiam aquis, ab initio, tota fuerit cooperta; tamen, iubente DEO, contra naturæ indolem, extra aquas emerferit; ita, vt quodammodo super aquas fundata, firmatâque esse, ac dici posse videatur. Quo respiciens Propheta, de orbe terrarum ait: *super maria fundauit eum, &*

Psal. 23. 2.

Pl. 135. 6

super flumina præparauit. & alio loco: Qui firmavit terram super aquas. Quod non rectè quidam voluit valida ventorum immisione factum, vt contigit in aquis diluuii desiccandis, quando Dominus, *aduxit spiritum*

Gn. 8. 1,

ritum